

Nr 62.

Av herr **Sandberg m. fl.**, om anslag till byggande av enskilda utfartsvägar.

Till byggande av enskilda utfartsvägar föreslås i årets statsverksproposition under sjätte huvudtiteln, punkt 12, ett extra reservationsanslag för budgetåret 1934/1935 av 500,000 kr., eller samma belopp som för innevarande budgetår.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknar med ledning av länsstyrelsernas framställningar behovet för nästa budgetår till lägst 1,365,000 kronor och bidrader för sin del på det livligaste länsstyrelsernas önskemål om förhöjt anslag för ifrågavarande ändamål. Styrelsen föreslår en ökning av anslaget till 725,000 kronor och hänvisar samtidigt till sin i fjol angivna plan för medlens fördelning — samma belopp föreslogs även då av styrelsen — varigenom i första hand de norrländska länen beräknades skola erhålla möjlighet till ökad byggnadsverksamhet.

Det mycket stora behovet av medel för ifrågavarande vägbyggnader belyses på ett övertygande sätt av länsstyrelsernas framställningar i saken. Sälunda innelågo i Norrbottens län ansökningar om bidrag till byggande av utfartsvägar med en beräknad anläggningskostnad av omkring 3,500,000 kronor, till vilkas utförande statsbidrag om ungefär 1,000,000 kr. syntes erforderligt. I Västerbottens län vore f. n. under byggnad 188 utfartsvägar med en sammanlagd kostnad av 3,960,797 kronor. Som bidrag till dessa hade utlovats tillhoppa 1,491,880 kronor under förutsättning att även framdeles medel för detta ändamål ställdes till länsstyrelsens förfogande. Till de olika företagen hade hittills utbetalts 666,000 kronor, och för deras fullbordande erfordrades sålunda 825,880 kronor. Vidare innelågo hos länsstyrelsen förslag till 150 företag med en kostnad av 2,070,855 kronor, vartill något bidrag icke kunnat beviljas. Dessutom voro ett hundratal nya förslag under utarbetande, och en stor del av dessa vore att införfänta till länsstyrelsen under år 1933. Det för dessa väganläggningar erforderliga anslagsbehovet torde knappast understiga 1,000,000 kronor. Med hänsyn till det betydande anslagsbehovet och till arbetslösheten inom länet har länsstyrelsen hemställt om ett statsbidrag av 750,000 kronor. De nu nämnda länen äro ju de län där det största behovet av utfartsvägar föreligger, men även inom andra norrlandslän är behovet mycket stort och de tillgängliga medlen allt för otillräckliga.

Departementschefen framhåller i förevarande proposition att anslaget till

enskilda utfartsvägar fyller ett synnerligen beaktansvärt ändamål, men anser ändå, hur önskvärt det än må synas att ytterligare något höja anslagsbeloppet, att detta i nuvarande läge icke låter sig göra.

Med hänsyn till det utomordentligt starkt motiverade behovet av en anslagsökning, som enligt ovanstående framgår av vederbörande myndigheters yttrande, måste det dock framstå såsom en nödvändighet, att en kraftig höjning av anslaget kommer till stånd. Intet av de andra vägbyggnadsanslagen är så förhållandevis otillräckligt som anslaget till enskilda utfartsvägar. Genom de omfattande vägarbeten, vilka ingå som ett framträdande led bland åtgärderna till arbetslöshetens bekämpande, blir också vägväsendet i övrigt tillgodosett i stor utsträckning utöver de ordinarie anslagen, vilket icke är fallet beträffande här ifrågakommande vägtyp.

Det kommer att dröja en alldeles orimligt lång tid, med hittills utgående medelsbelopp, innan bidrag kan utbetalas till pågående vägföretag — under tiden få intressenterna i många fall vidkännas en betungande skuldsättning — och innan det stora antalet väntande nya företag kan erhålla något bidrag. Västerbottens län t. ex., där, som nyss nämnts, länsstyrelsen begärt 750,000 kronor för nästa budgetår, skulle, om ingen ökning av anslaget sker, sannolikt komma att erhålla endast samma belopp som för innevarande budgetår eller 160,000 kronor.

Det måste framstå såsom i högsta grad behjärtansvärt och nödvändigt, att de befolkningsgrupper som det här närmast gäller, nämligen inbyggarna i byar som sakna drägliga vägförbindelser, utan allt för lång tidsutdräkt beredas framkomliga sådana. Detta synes vara det minsta dessa människor kunna begära i sin hårda och ojämna kamp för tillvaron. De nya vägarna framkalla nyodlingar och nya förvärvsmöjligheter och bidraga sålunda på flera sätt att lätta svårigheterna för dem som nu leva avskilda och isolerade. En väsentlig ökning av statsbidraget till enskilda utfartsvägar skulle utgöra en mycket värdefull hjälp åt det norrländska jordbruket och avsevärt bidraga till ökad bebyggelse.

För lindrande av arbetslösheten äro också de här ifrågakommande vägföretagen särskilt lämpliga. Just bland intressenterna i ett sådant företag finnas många, vilka ovillkorligen måste söka erhålla någon arbetsförtjänst och därför lämpligast kunna beredas arbete på detta sätt i stället för att trängas om andra arbetstillfällen, och även andra arbetslösa än de nyssnämnda komma givetvis att erhålla arbete vid företagen ifråga. Då stora summor av statsmakterna måste anslås för lindrande av arbetslösheten genom igångsättande av arbeten av olika slag, synas med skäl de här ifrågakommande arbetena böra komma till utförande i större utsträckning än vad som kan bliva fallet, om endast det föreslagna anslagsbeloppet beviljas. Dessa vägbyggnader äro nämligen arbeten av den angelägenhetsgrad och så lämpade att på ett för staten mycket billigt sätt lindra arbetslösheten, att de böra hava företräde framför många andra slag av arbeten som anordnas i nyssnämnt syfte. De skapa med ringa kostnad för det allmänna verkligt produktiva värden.

På grund av vad som sålunda anförts få vi alltså yrka,

att riksdagen måtte besluta att till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1934.

O. E. Sandberg.

Ludwig Brännström.

Ant. Wikström.

P. J. Näslund.

Elof Lindberg.

Ewald Lindmark.

Ernst Hage.

N. E. Nilsson.

O. W. Lövgren.

Alf Meyerhöffer.

Eric Hansson.
